

Språklig mangfold som kilde for meningskaping i matematikk?

Andrea Eikset, Toril Eskeland Rangnes, Magni Hope Lossius, Silke Lekaas og Trude Fosse

Høgskolen på Vestlandet

I klasserom med språklig mangfold, er gjerne undervisningsspråket dominerende og barnas hjemmespråk knapt hørbare eller synlige i matematikktimene. Rammeplaner for matematikk i lærerutdanning har hatt lite fokus på språklig mangfold i matematikkundervisning. Dermed har temaet gjerne også blitt nedprioritert i matematikkfaget i lærerutdanninga. Selv om lærerutdannerne er bevisst på å inkludere språklig mangfold, viser det seg at matematisk innhold lett prioriteres uten å bruke språklig mangfold som en ressurs (Essien, Chitera & Planas, 2016). Vi vet lite om hvordan lærerstudenter oppfatter matematikkundervisning i klasserom med ulike hjemmespråk. Hensikten med denne studien er å få innsikt i *hvordan lærerstudenter beskriver matematikkundervisning i klasserom med språklig mangfold på barnetrinnet, og hva de uttrykker kan hindre og eventuelt fremme språklig mangfold som ressurs i klasserommet.*

Tre orienteringer er framtreddende når språklig mangfold løftes fram: språk som *rettighet*, *problem* og *ressurs* (Planas & Civil, 2013). Barwell (2018) introduserer et alternativ for språk som ressurs, Language as «sources of meaning» (s. 159). Han stiller seg kritisk til språk som ressurs, da det lett kan oppfattes som instrumentelt redskap for læring. Han gir et alternativt analyseredskap som ser på sammenhenger og dialogisitet mellom språklige ytringer og diskurser de hentes fra i meningskaping.

Dataene er hentet fra obligatoriske arbeidskrav, med studentenes tillatelse, der de skulle skrive om elevers tall- og begrepsforståelse. To grupper valgte å knytte dette opp mot språklig mangfold. Vi har sett etter hvordan studentene framstiller meningskaping sammen med elevene og hvordan de reflekterer om språklig mangfold i sin undervisning.

Gruppe 1 veksler mellom å se på elevers forklaring framfor å se på mangler i norsk, til å identifisere en elevs språklige «mangel» hvor de velger å skape mening gjennom fotballreferanser. Å hente språk fra ulike diskurser, sees som bidrag til mer mangfoldig språksetting. Studentene viser likevel ikke til noen situasjoner eller eksempler på hvordan hjemmespråk kan brukes som ressurs for matematikklæring. Gruppe 2, som sterkest påpeker problemer knyttet til at elever har annet hjemmespråk enn norsk, uttrykker at de mangler gode eksempler på bruk av elevers ulike språk som ressurs i faglitteraturen. Gjennom studentenes refleksjoner blir lærerutdannernes forståelse for hva språk som ressurs eller språk som meningskaping kan bety, utfordret.

Essien, A. A., Chitera, N., & Planas, N. (2016). Language Diversity in Mathematics Teacher Education: Challenges Across Three Countries. In *Mathematics Education and Language Diversity* (pp. 103-119). Springer, Cham.

Planas, N., & Civil, M. (2013). Language-as-resource and language-as-political: tensions in the bilingual mathematics classroom. *Mathematics Education Research Journal*, 25(3), 361-378. doi:10.1007/s13394-013-0075-6.

Barwell, R. (2018). From language as a resource to sources of meaning in multilingual mathematics classrooms. *The Journal of Mathematical Behavior*, 50, 155-168. doi:<https://doi.org/10.1016/j.jmathb.2018.02.007>